בזה וי"ל דשאני הכא דיכול לבא לידי

תקלה אם יהנו העולם ממנה:

רבי יוםי סבר בכביצה נמי פרקינן.

פלוגתא איכא מ"ד בו ובחומשו ואיכא

מאן דאמר בו אע"ג שאין בחומשו

ונראה דכבינה היינו שוה פרוטה:

ובפ׳ הזהב (ב״מ דף נג:) איכא

למימרא

א א ב ג מיי׳ פ״ה מהל׳ הלכה ג: ד ו מיי׳ שם הלכה ה:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והכא קרא וכו׳ אשר לא שדה אחחתו ומתרביא: (ב) ד"ה אלא לרב ומת כים: (כ) די הי מנס מני וכו' מימי לן דלא מקדשין כיון דלא ילפיגן מקרחי: (ג) ד"ה חיידי וכו' רישה גבי ישראל:

שינויי נוסחאות

או אשכת ודרוש לכתוב (ש"m). ב] תיבת שדה נמחק (ש"מ). ג] תיבת אחוזתו נמחה בן תיכת שדה נתחק (ש־ח). ג] תיכת חחותו נתחק (ש־ח), ד] לחפוקי מישראל דלח (ש־ח), ד] תנח גמי סיפא כין לפני היוכל כין לאחר היובל מ"m. ח היובל. מ"ח נוהג: אומרים לו (ש"ח). ז] אמרו לו הגעתך (ש"ח). ת] דמציכל ליה טפי ופריק יוסי סבר בביצה נמי(n/w) יוסי ש"מ), י] אמרו לו הגעתך יאן מנכסיו עשו יאו מנכסיו עשו (ש ח), ייזן מתכסין עשה [ותיכת עד נמחק וכן לקמן] (ש"ח), יד] מוכרין אותה בשוויה (ש"ח), יד] בעשרים. מ"d בעשרים ואחד (m"m) ק"ח בעשרים ואחד (ש"ח).
יד] דא"כ ל"ק, ובדפ"ר
וא"כ, עו] מקדישין בין לפני
(ש"ח), עו] ל"ק מ"ז, ע] כהנים
ולוים קדשה (ש"ח), ית] גיי
ולוים קדשה (ש"ח), ית] גיי
ל"ק אלא לרב מאי איריא וכו׳ יאי משום. מקדישין פחור לפני אין משום דקתני מתני׳ אין דמהיכא תיתי לו כיוז דלא ילפינן מקראי דהא אוקימנא דעצה טובה קמ"ל כל"ל, יט] ריטא גבי אל תנא סיפא גבי כהנים אל תנא סיפא בי ולוים (ש"מ), ל] לכזמן שהיובל נוהג אין (ש"מ), **כחו** בכינה ואפ״ה אמר לו גזבר הרי (לך) [היא] שלך גזבר הרי (קך) [היא] שקך עסקדע (ש"מ), לכ] ופודה אותה יותר (ש"מ), לג] ובן, יענ"ץ, לד] הוא קודם לכל

שימה מקובצת

תום' ד"ה אמר ר' יוםי נ״ב וכתב הרא"ש ז"ל וז"ל א"ר יוסי לא אמר זה אלא יוסי כא אמו ווו אכא בכביצה, משמע דקאמר דהכי הוה עובדא, ובתוספתא (פ"ד ה"ח) תניא א״ר יוסי אפילו לא אמר זה וסכא קרא אחרינא אשנח ודרוש. דהקדישה ואח"כ מת אביו תיהוי הבוקדיש שרהו בשעה שאין היובל נוהג. פירוש בזמן שאין היובל נוהג דאז הוא נפדה בשוייו ויש בו ריוח להקדש

לפתוח תחלה הבעלים מפני החומש אבל בזמן שהיובל נוהג הוא נפדה לפי זרעו בנ׳ סלעים בית זרע חומר שעורים ובשדה אחוזה מיירי ובזמן הבית מיירי דאיכא רווחא להקדש דאי

שלא בזמן הבית מחללו אם ירלה אפי׳ והכא קרא אשכח זו ודרשי לכתוב רחמנא לכתחלה על שוה פרוטה לפי שאין בו אם משרה מקנתו אשר לא יו שדה אחוזתו ריוח להקדש דלאיבוד אזיל כדאיתא אי נמי אשר לא שדה אחוזה מאי משדה ב לקמן בסוף פירקין (דף כט.) ההוא דאחרים לנכסיה אתא לקמיה דרב אחוזתו שדה שאינה ראויה להיות שדה אחוזה יצתה זו שראויה להיות שדה אחוזה: יהודה א"ל שקול ד' זוזי אחיל עלייהו הכהנים והלוים מקדישין לעולם וכו': בשלמא ושדינהו בנהרא ולישתרי לד וא"ת היאך נמצא בזמן שאין היובל בזמן גואלין אצטריך לאפוקי זו מדישראל דלא פרקי אלא עד יובל קא משמע לן דכהנים הבית י"ל בומן שגלו ישראל דבעינן כל יושביה עליה: אכור ר' יוםי ולוים גואלין לעולם אלא מקדישין מאי בו'. תימה איך היה זה המעשה איריא כהנים ולוים אפי' ישראל נמי וכי בימי ר' יוסי והלא ר' יוסי לא היה תימא בשנת היובל עצמה הניחא ⁶לשמואל דאמר בשנת היובל עצמה לא קדשה קמ"ל בזמן הבית ואם כן לא הולרך לפתוח תחילה בבעלים וי"ל דפליג על פי דכהנים ולוים מקדישין לעולם אלא ההבלה ע"פ שאירע בזמו הבית א"ג מאי איריא כהנים ולוים אפי' ישראל נמי אפי׳ שלא בזמן הבית גאולה בבעלים ולטעמיך בין לפני היובל בין לאחר היובל למה לי אלא, איידי דתנא רישא לפני היובל תחילה כדכתיב (ויקרא כו) אם לא יגאל ונמכר: מאר אומרין בופין. וא״ת מ"ש דלריך כפיה הכא טפי מכל הני ולאחר היובל תנא 🕫 סיפא נמי בין לאחר דתנן בסוף פ"ק דבכורות (דף יג.) מלות היובל בין לפני היובל ואיידי דתנא רישא פדייה הודמת למלות עריפה מלות יעידה אין מקדישין ולא גואלין תנא נמי סיפא הודמת למצות פדייה מצות ייבום הודמת מקדישין וגואלין: למלות חלילה מלות גאולה באדון כדו קודמת (למצות) לכל אדם ומפיק כולהו מקראי התם ולא אשכחן כפייה כי אם

הדרן עלך אין מקדישין

המקדיש את שדהו בשעה שאין היובל יו אומר לו פתח אתה ראשון שהבעלים נותנין חומש וכל אדם אין נותנין חומש: מעשה באחר שהקריש שרהו מפני רעתה אמרו לו פתח אתה ראשון אמר הרי היא שלי באיםר אמר רבי יוםי לא אמר זה באיםר אלא בביצה שהקדש נפדה

בכסף ובשוח כסף זו אמר לו הגעתיך נמצא מפסיד איסר ושדהו לפניו: גמ' המקדיש שדהו בשעה כו': אומרין והתניא ∘כופין מאי באומרין נמי כופין ואיבעית אימא מעיקרא אומרין אי צאית צאית ואי לא כופין; שהבעלים נותנין חומש וכו': מאי איריא שהבעלים נותנין חומש תיפוק ליה דאיידי דחביבה עליה מפי ופריק לה ועוד מצות גאולה באדון חדא ועוד קאמר חדא דאיידי דחביבה ₪ עליה מפי ופריק לה ועוד מימצות גאולה באדון היא ועוד שהבעלים נותנין חומש כו': מעשה באחר שהקדיש שדהו וכו': לימא בהא קמיפלגי דר"י סבר שוה כסף ככסף ורבגן סברי שוה כסף אינו ככסף והא קי"ל ירשוה כסף ככסף ידכולי עלמא שוה כסף ככסף והכא בפודין ∞בדבר שאין סיבדבר שאין ידיכולי בחומשו שוה פרומה קמיפלגי ת"ק סבר איסר דאיכא בחומשו שוה פרומה פרקינן ורבי יוסי ש כביצה נמי פרקינן: ז אמר לו הגעתיך נמצא מפסיד איסר ושדהו לפניו: סתמא כרבנן: מתני' האמר אחד הרי היא שלי בעשר סלעים ואחד אומר בעשרים ואחד אומר בשלשים ואחד אומר בארבעים

ואחד אומר בחמשים חזר בו של חמשים ממשכנין מנכסיו יוּ עשר חזר בו של ארבעים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של שלשים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של עשרים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של שלשים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של עשרים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של שלשים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של עשרים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של שלים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של עשרים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של שלים ממשכנין מנכסיו עד עשר חזר בו של שלים מו מנכסיו עד עשר חזר בו של עד עשר חזר בו של עד עשר חזר בו של שלים מו מנכסיו עד עשר חזר בו של עד עד עשר חזר בו של עד עד עשר חזר בו של עד עד עד עדר בו של עד עדר בו של עדר בו ע בו של עשר מוכרין ים אותו בשוויו ונפרעין משל עשר את המותר יהבעלים אומרים בעשרים וכל אדם אומרים בעשרים יב הבעלים יקודמין מפני שהם מוסיפין חומש אמר אחד הרי היא שלי בעשרים ואחת

אחוזה ידו דאל"כ דלא רבי לן קרא אלא מת אביו ואח"כ הקדישה ניכתוב קרא אשר לא (א) אחוזתו ומתרביא הא דר' מאיר דדריש [כו:] ילחה זו שהיא כבר אחחה: משדה למה לי. ש"מ לכדאמרינן [שם] למדרש הקדישה

ואח"כ מת אביו: ילפה זו. שבשעת הקדש היתה ראויה להיות שדה אחווה: חפי׳ ישרחל נמי. דהח תניח בריש פירקין (דף כד.) מקדישין טיו לפני היובל וכו׳ שון (ואי משום דהתני מתני׳ אין מקדישין פחות משתי שנים לפני היובל הא אוקימנא (שם) דעלה טובה קמ"ל): הניחה לשמוחל דחמר. גבי ישרחל לח קדשה אלטריך לאשמועי׳ דגבי כהנים יוֹ קדשה: יחוֹ אנא לרב. ליכא למימר הכי דמהיכא תיתי לן (ב) מקראי: איידי דפגא רישא. (ג) יעו ישראל תנא סיפא גבילוים:

הדרן עלך אין מקדישין

נשעה שחיו המקדיש שדהו היובל. בזמן שאין तेवद היובל נוהג: פתח בכמה אתה רוצה לפדותה ומפני ריוח של הקדש שואלין לו תחלה: שהבעלים נותנין חומש. ולהכי נקט בשעה שחין היובל נוהג דבומן ששנוהג אין לריך לשואלו בכמה תפדנה שהרי דמיה קלובין בית כור בנ׳ סלע ובשדה אחוזה קא מיירי ובזמן שאין יובל נוהג נפדית בשוייה כדתניא בשילהי פירקין [כט.] אין שדה אחוזה נוהג אלא בזמן שהיובל נוהג: מפני רעתה. שהיתה יליאתה מרובה על השבח: לא אמר זה באיסר אלא. הרי היא שלי בבילה כאן שהקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: אמר לו. הגובר: הגעפיך. הרי היא שלך: גמ' והפניא כופין. את הבעלים לפתוח ראשון: דמלום גאולה באדון. בפ"ק דבכורות (דף יג.): טפי ופריק לה. מוסיף ופודה כבן יותר משחר חדם: מצום גחולה באדון. דכתיב יו ואם לא יגאל ונמכר בערכך אלמא מצות גאולה הודמת למכירה: והא קי"ל שוה כסף ככסף. דאמרי׳ בבבא קמא (ז.) ישיב ח׳ לרבות שוה כסף אפי׳ סובין: הך ססמא. דקתני מפסיד איסר ולא קתני נמלא מפסיד בינה רבנן היא ולא רבי יוסי: מתנר' ממשרנין מנרסיו עשר סלעים. נמלא ביד גובר עשרים וכן כגן שלשים יתן שלשים הרי חמשים: חמר חחד הרי היח שלי בכ"ח. לאחר שאמרו בעלים בעשרים: הבעלים

לעיל כד., ב) ומום׳ ח) נעיל כד., 3) [חוס׳
 פ"ד ה"עו), ג) [בכורות יג.],
 ד) [קדושין 1: ח. טו.],
 ס) [ב"מ נג:], 1) [שס],
 ז) [ויקרא כז], ח) [שמות
 כא],

מוסף רש"י

קרא אשכח ודרשי. לרנוי קו א אשבודוד שר נכני מינה אף הקדישה ואח"כ מת אביו, דא"כ דלא מרבי אלא מת אביו ואחר כך הקדישה, לכתוב קרא אשר לא אחוחו, ולא לכתוב משדה (גיטין מח.). הדרן עלך אין מקדישין מצות גאולה באדוז היא. המתפים בהמה לבדק הבית, מלות פדייתה באדון קודם לכל ללס (בכורות יג.). הבעלים אומרים בעשרים. גני מקדיש ופודה הקדשו תנן לה יוסיף חומש (שם).

רבינו גרשום

והכא קרא. יתירא: אשכח ודרוש, דיצאת זו שראויה ודרוש. דיצאת זו שראויה להיות שדה אחוזה ולא משום טעמא דקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי: קמ"ל דכהנים ולוים גואלים לעולם. אפיי בשנת היובל: לעולם. אפיי בשנת היובל: אמר לך רב ולמעמיך כיון דבשנת יובל עצמה מקדיש ש"מ [כ"ש] בין לפני יובל ובין לאחר היובל ולמה לי למיתנייה אלא אירי דתנא רישא. דמתניתין אין , מקדישין לפני היובל ולא מקרישין לפני היובל ולא גואלין אחר היובל פחות משנה תגא נמי סיפא בין לפני יובל וכו' ואיידי דתנא אין מקרישין [ולא גואלין תנא נמי סיפא מקרישין הנא נמי סיפא מקרישין ונואלין, ולעולם מקרישין לא אצטריך למתני אלא גואלין איצטריך כדאמר ואיידי דתני גואלין לעולם תנא מקדישין לעולם:

הדרן עלך אין מקרישין: ומרים לו. להמקדיש בשעה מכריזין אותה לפדותה אומרים לו עותקורש בשכה שמכריזין אותה לפדותה [אומר לו לבעלים] פתח אתה רוצה אתה רוצה , לפדותה לפי שאם לא ימצא לפו חווה לפי שאם לא ימצא מי שירצה לפדותה ביוקר מן הבעלים מוטב שיפדוה הבעלים משום ריוח הקדש לפי שהבעלים מוסיפין חומש על פדיונן: מפני רעתה. או מפני שהיה המס שלה מרובה או לפי שהיציאה היתה יתירה על השבח: ואמרו לו פתח אתה ראשון ואמר הרי היא שלי באימר. שלא היה מחשבה ביותר מפני רעתה: אמר רבי יוםי מפני רעתה: אבר רבי יום: לא כן היה המעשה. כלומר שלא אמר הרי היא שלי באיסר אלא הרי היא שלי בביצה. ומכאן אתה למד שהמדש איוו רמטשר שוי שהקדש אינו כמצשר שני שאינו פודה אלא בכסף אלא דהקדש נפדה בכסף ובשוה כסף: [אמרו לו] הגעתיך. תהא שלך ותן האיסר: נמצא

תהא שרך והן האיסר: נמצא מספר לפניו. היא שלו עם רעתה ויש לו ב' הפסדות אחד שחזרה לו שדהו ואחד שהפסיד האיסר: גמ": והתניא כופין, משום (דהוא הקדיש) [ריוח הקדש] כדי שיוסיף חומש: דאידי דרביבא ליה מפסיד האיסר: גמ": וחתניא כופין, משום (דהוא הקדש: ושדהו לפניו. היא שלו עם רעתה ויש לו ב' הפסדות אחד שחזרה לו שדהו ואחד שהפסיד האיסר בר בר האים בר בר אולה באדון הודם לכל אדם: חדא ועוד קאמר כו', והא קייל מפי שהוא מכירה: ועוד קאמר בר', במולה באדון הודם לל אדם: הדא עושה יוסיף בפדינה יותר מאים פרוטה: מתמא כרבון דהיינו ת"ק [דר"י] דאמר בחומשה בעינן פרוטה [דאמר הרי היא שלי באיסר ושמעינן מינה שאין פודין בדבר שאין בכל דוכתא שוה ספף כסף חוץ ממעשר שני: בביצה נמי פריטה ע"ג בר אמים שהוסיף יותר מאחרים בחומשים. מחנ": ואחד אומר בחמשים. כשומא של תורה [דכתיב] בחמשים שקל כסף: חזר בו של חמר: ממשבנין מוכםיו עד עשר. כלומר שממשכנין אותן כשחזרו בהן כשיעור כל אחד מה שהוסיף על חברו: חזר בו של עשר מוברין אותה בשוויה. ואם לא יכלו למוכרה [בעשר] נפרעין משל עשר את המותר עד שיהא להקרש בה עשר סלעים הואיל וזה שמאה בעשר סלעים: